

Предлагач:
Група пратеници

ПРЕДЛОГ
НА КОДЕКС ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА ПРАТЕНИЦИТЕ ВО
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Скопје, мај 2018 година

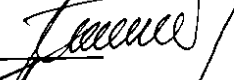

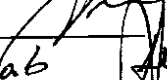

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СОБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Потпишано: 07.06.2018			
Број	Сериј	Грмат	Вредност
08	3683	1	

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 184 став 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 91/2008, 119/2010 и 23/2013) Ви поднесуваме Предлог на кодекс за етичко однесување на пратениците во Собранието на Република Македонија.

Пратеници:

Galat Xhatari
Јосипа Т. Ренесан
Боран Мисовски
Дансв Драган
Тунџев Томирислав
Ејуб Алиши (Ejup Alihi)
Африм Гаши (Afrim Gashi)
Сирџа Рашиди (Sirija Rashedi)
Мерал Узеири Ферати (Meral Uzeiri-Ferati)

Врз основа на член 184 став 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.91/2008, 119/2010 и 23/2013) Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на _____ 2018 година, донесе

КОДЕКС
ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА ПРАТЕНИЦИТЕ ВО
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет
Член 1

Со овој кодекс се уредуваат основните етички начела, правила и стандарди на однесување на пратениците во Собранието на Република Македонија (во натамошниот текст: Собрание).

Цел
Член 2

(1) Целта на овој кодекс е зачувување и афирмирање на достоинството и угледот на Собранието и на пратениците.

(2) Овој кодекс има за цел и да ја зголеми довербата на граѓаните и јавноста во основните вредности и интегритетот на функцијата пратеник како индивидуа и на Собранието како претставнички орган на граѓаните на Република Македонија и носител на законодавната власт.

II. ОСНОВНИ ЕТИЧКИ НАЧЕЛА

Основни етички начела
Член 3

Пратеникот во вршењето на својата функција се придржува на основните етички начела, стандардите и правилата на професионално однесување, како што се: објективност, јавност и одговорност, взаемно почитување, почитување на угледот на Собранието, како и почитување на интегритетот на други лица.

Објективност
Член 4

Пратеникот функцијата ја извршува без предрасуди и дискриминација во однос на полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба, почитувајќи ги слободите и правата на човекот и граѓанинот.

Јавност и одговорност

Член 5

(1) Пратеникот во своите постапки и делувања се води од јавниот интерес при што, не смее да ја користи својата функција за стекнување на лична корист или корист на блиски лица, ниту да прифаќа услуги, подароци или донации кои би влијаеле на неговите активности и одлучувања во работата во Собранието.

(2) Пратеникот својата функција ја извршува совесно и одговорно и за време на извршувањето на функцијата е отворен кон медиумите за сите прашања, освен ако прашањата од надлежност на Собранието се со доверлив карактер или информации поврзани со неговиот приватен живот или приватниот живот на други лица.

Взаемно почитување

и почитување на личниот интегритет на другите

Член 6

(1) Пратеникот е должен при извршувањето на функцијата да се однесува со особено внимание и почитување на личноста и угледот на секој поединец и секогаш да води сметка да не го повреди угледот на другите пратеници и угледот на Собранието.

(2) Пратеникот не смее да ги прекинува говорниците, да дофрлува од место или на било кој друг начин да го нарушува текот на седницата и да користи навреди, фрази, изрази или гестикации со кои можат да се навредат или омаловажат другите пратеници или носители на јавни функции.

(3) Пратеникот се воздржува од постапки и говори со кои може да предизвика омраза, нетрпеливост и насилство на лична, идеолошка, верска, национална, полова или расна основа.

(4) Пратеникот ги почитува овластувањата на другите избрани и именувани лица, на државните службеници и на другите вработени во Службата на Собранието, нема да врши притисок во извршувањето на нивните работни задачи и нема да поттикнува и помага однесување спротивно на Кодексот.

III. ПРАВИЛА НА ОДНЕСУВАЊЕ

Основни правила на однесување

Член 7

(1) Пратеникот е должен да ги почитува правилата на однесување за одржување на редот на седниците на Собранието, на работните и другите тела на Собранието, а особено:

- да се однесува со внимание и почитување на личноста и угледот на секој поединец и да води сметка да не го повреди угледот на другите пратеници и угледот на Собранието;

- да не користи зборови и изрази со кои ќе повреди или омаловажи други лица, човековото достоинство и ќе предизвика омраза, нетолеранција и насилство;

- да се држи на темата за која се води расправата;

- да не го прекинува говорникот или на било кој друг начин го нарушува текот на седницата;

- да не го користи мобилниот телефон и лаптопот на начин со кој го нарушува текот на седницата; и

- да ги почитува правилата на пристојно облекување.

(2) Во Собранието строго се забранува употреба на сила и насилничко однесување од страна на пратеникот. Пратеникот не смее да учествува во настани со кои се загрозуваат безбедноста на Собранието.

(3) Пратеникот кој учествува во сите јавни настапи како претставник на Собранието, во Собранието и надвор од него, должен е да го почитува угледот и достоинството на Собранието.

Судир на интереси

Член 8

Пратеникот е должен да го почитува правилата кои се однесуваат на спречување судир на јавниот и приватниот интерес.

Забрана на корупција

Член 9

Пратеникот во вршењето на функцијата должен е да го почитува правилата кои се однесуваат на забрана на корупцијата и да избегнува секако однесување кое согласно домашното и меѓународното законодавство би можело да се квалификува како коруптивно дејство или отстапување од правилата на Кодексот.

Забрана за примање на подароци

Член 10

Пратеникот не смее да ја користи својата функција заради остварување на имотна и друга корист за себе или за други, не смее да бара и/или прима подароци и бесплатни услуги и не смее да ја користи својата функција или информациите кои ги добиле преку својата функција за своја лична корист или за лична корист на некој друг.

Буџетска и финансиска дисциплина

Член 11

Пратеникот при извршувањето на функцијата ја почитува буџетската и финансиската дисциплина со цел правилно управување со јавните средства и нема да презема дејствија за ненаменско трошење на јавните средства.

Однос кон средствата кои се користат во Собранието

Член 12

Пратеникот со должно внимание се однесува кон средствата кои се користат во Собранието и презема мерки со кои ќе спречи исчезнување, губење или оштетување на средствата, а по престанок на мандатот задолжените средства ги враќа во Собранието на надлежната служба.

IV. ПОВРЕДИ НА КОДЕКСОТ

Лесни повреди

Член 13

Лесни повреди на Кодексот се:

- однесување на пратеникот со кое се нарушува текот на седницата (дофрлувања во говор, прекинување на говор и слично);
- користење на мобилниот телефон или на лаптопот со кое се нарушува текот на седницата;

- непочитување на правилата на пристојно облекување на седници и на други настани на кои учествува како претставник на Собранието; и
- однесување на пратеникот со кое се повредува угледот и достоинството на Собранието.

Тешки повреди Член 14

Тешки повреди на Кодексот се:

- користење на зборови, изрази или нивни синоними со кои се омаловажуваат други лица и со кои се навредува нивното достоинство;
- работење во личен интерес, во интерес на поединец или на група поединци, заради стекнување на директна или индиректна корист;
- поттикнување на омраза, нетолеранција или насилство;
- врши притисок на државните службеници и на другите вработени во Службата на Собранието во извршувањето на нивните работни задачи; и
- злоупотреба на функцијата за остварување на лични интереси.

Надлежно тело на Собранието Член 15

(1) Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања на Собранието (во натамошниот текст: Комисијата) е надлежна за утврдување на сторени лесни и тешки повреди и изрекување на мерки.

(2) Комисијата ќе повика на консултации два експерти за етички работи, од кои едниот е на предлог на пратеничките групи од партиите на власт, а другиот на предлог на пратеничките групи од партиите во опозиција.

(3) Комисијата со свој акт ја уредува постапката за утврдување на сторени лесни и тешки повреди и изрекување на мерки.

(4) Комисијата води евиденција за сите активности.

Мерки за повреда на Кодексот Член 16

(1) Комисијата за непочитување на Кодексот може да изрече:

- опомена, која се изрекува за лесна повреда и
- јавна опомена, која се изрекува за тешка повреда.

(2) Одлуките на Комисијата се објавуваат на веб страната на Собранието.

Застареност Член 17

Постапката за повреда на Кодексот застарува во рок од шест месеци од денот кога повредата е направена.

V. ИЗЈАВА ЗА ПРИФАЌАЊЕ НА КОДЕКСОТ И ОБЈАВУВАЊЕ НА КОДЕКСОТ

Изјава Член 18

(1) Пратеникот по верификацијата на мандатот потпишува изјава со која изјавува дека при вршењето на функцијата пратеник ќе ги почитува одредбите од овој Кодекс. Примерок од потпишаната изјава пратеникот доставува до Комисијата.

(2) Формата и содржината на образецот на изјавата ги утврдува Комисијата.

Објавување на Кодексот

Член 19

Овој Кодекс се објавува на веб страницата на Собранието.

Член 20

Одредбите на членовите 6 и 7 на овој Кодекс соодветно се однесуваат и на избраните и именуваните лица при извршувањето на нивните права и должности во Собранието на Република Македонија.

VI. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 21

(1) Комисијата во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој Кодекс ќе го утврди образецот на изјавата и истиот го објавува на веб страницата на Собранието.

(2) Пратеникот го пополнува образецот и го потпишува истиот по неговото објавување на веб страницата на Собранието.

Влегување во сила

Член 22

Овој кодекс влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08 - _____
_____ 2018 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
м-р Талат Џафери, с.р.

Образложение

Во Собранието на Република Македонија веќе подолг временски период се наметнува потреба од донесување на Кодекс за етичко однесување на пратениците во Собранието на Република Македонија, со кој ќе се уредат основните етички начела, правила и стандарди на однесување на пратениците во Собранието. Потребата од донесувањето на посебен акт кој ќе се однесува на кодексот на однесување на пратениците во Собранието содржана е во препораките на ГРЕКО (група на држави против корупција) во Извештајот за Република Македонија за Четвртиот круг на евалуација, на тема: „Превенција на корупцијата кај членовите на Собранието, судиите и јавните обвинители“.

За таа цел претседателот на Собранието на Република Македонија во јули 2017 година донесе Одлука за формирање на работна група за имплементација на препораките на ГРЕКО кои се однесуваат на членовите на Собранието на Република Македонија, составена од координатори на пратеничките групи, генералниот секретар и заменик на генералниот секретар на Собранието. При изготвувањето на Предлогот на Кодексот беа земени предвид искуствата од повеќе држави, особено од државите во регионот, а беа вклучени експерти од Европската унија, како и НДИ, Вестминстер и невладината организација МОСТ. Кодексот за етичко однесување на пратениците во Собранието на Република Македонија исто така, беше предмет на дијалогот „Жан Моне“ одржан во Охрид на 18 мај 2018 година.

Со предложениот кодекс се очекува зачувување и афирмирање на достоинството и угледот на Собранието и на пратениците и зголемување на довербата на граѓаните и јавноста во функцијата пратеник како индивидуа и на Собранието како претставнички орган на граѓаните на Република Македонија и носител на законодавната власт. За оваа цел се предлага пратеникот во вршењето на својата функција да се придржува на основните етички начела, стандардите и правилата на професионално однесување, како што се: објективност, јавност и одговорност, взаемно почитување, почитување на угледот на Собранието, како и почитување на интегритетот на други лица.